

зантијске слободе додата је мађинове све више пуниле жетвама претходним жетвама Господњим. И тако су се небеске житнице До-

свети игњатије Брјанчанинов ФАРИСЕЈ

Браћо! Пажљиво размотримо нарав Господа Бога, Спаситеља нашег Исуса Христа. Видећемо да се Он никада не саблажњава о грешнике, колико год били тешки њихови грехови. Нема, такође, примера у целом Јеванђељу да су се свети апостоли саблазнили о било кога. Супротно овоме, фарисеји се непрестано саблажњују, саблажњују се о самог Свесавршеног, о очовеченог Бога; саблажњују се дотле да осуђују Њега као преступника, да га предају срамној смрти; Спаситеља распињу на крсту, између двојице разбојника! Из овога природно следи закључак да склоност ка саблажњавању јесте тешка болест душе, особина фарисеја. Треба брижљиво пазити на срце и умртвљавати у њему осећање саблажњавања о ближњег духовним расуђивањем црпљеним из Јеванђеља.

Јеванђеље је свезаветна и свесветна књига! Као што се сунце одражава у чистим водама, тако је у Јеванђељу изображен Христос. Ако желиш да угледаш Христа, очисти ум и срце покајањем! Тада ћеш угледаати у Јеванђељу Христа, истинитог Бога, Спаситеља палих људи; угледаћеш у Јеванђељу које особине мора да има Исусов ученик, призван да се научи кротости и смирењу код самог Господа. У тим богоподражатељским врлинама наћи ћеш блажени починак својој души. Милосрдни Спаситељ наш Господ Исус Христос није одбацио покајане

царинике и блуднице, није презрео ни фарисеје: Он је дошао да исцели човека од свих његових болести, између осталих и од фарисејства, а та болест је посебно тешко излечива само зато што сматра и проглашава да је управо она здравље у процвату, што одбацује лекара и лечење, што сама хоће да лечи болести других, и то тако што једва приметно зрнци вади из нежног ока ударајући у њега тешким брвницама.

Од свих душевних страсти славољубље је најскривенија страст. Та страст се више од свих других маскира пред људским срцем, пружа му задовољство које се често узима као тешење савести, као божанска утеха. Управо је славољубље квасац који је стављен у фарисеја. Он све чини да би га људи похвалили, он воли да и његова милостиња, и његов пост, и његова молитва имају сведоке. Он не може да буде ученик Господа Исуса, који заповеда својим следбеницима да презиру људску славу, да иду путем унижења, лишавања, страдања. Крст Исусов за фарисеја је саблазан. Њему је потребан Месија сличан Александру Македонском или Наполеону I, са громогласном славом освајача, са трофејима, са пленом! Мисао о небеској, духовној слави, о слави Божијој, вечној, о самој вечности недоступна је за његову душу која пуже по земљи, у земаљском праху и трулежи.

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ПРАВОСЛАВНИ

ПРАЗНИЦИ

СВЕТИ ЦАР КОНСТАНТИН И ЦАРИЦА ЈЕЛЕНА

Јн. 9, 30 - 10, 9, зч. 35; Дп. 26, 1 - 5, 12 - 20 зч. 49.

свети владика Николај ЖЕТВЕ ГОСПОДЊЕ

Под великим царем Константином, настала је за Цркву слобода, али није престала борба. Едикту цара Константина о слободи Цркве, обрадовао се сав хришћански свет, као васкрсењу после тристагодишњег распињања. Извађени су из тамнице епископи и свештеници на смрт осуђени за веру, и Јеванђеље се почело проповедати не више шапатам, него гласом.

Но радост од слободе, тројако је схваћена од људи. Једни су схватили слободу као дар Божији и разлог за ново слављење Бога. Други су схватили слободу као самовољу мишљења и необузданост језика. Трећи пак као отворену могућност за испољење свих својих телесних жеља. Због тога је настала борба оних првих, противу оних других и трећих.

Они први, који су разумели заповест Апостолску: "Стојте у слободи којом вас Христос ослободи" (Галат. 5: 1), тј. у благодатној слободи од греха, стали су све чинити у славу Божију, а на спасење своје душе. Наметнуту стегу споља, коју су преживели у робовању под незна-

бошцима, они су сада заменили строгом и добровољном дисциплином себе.

Сви су они према своме стању и знању, чинили максимално што су могли у прослављању Христа и у служењу ближњем. Јер слобода је ропство под лажним именом, ако није посвећена служби Богу и ближњима, кроз коју се једино и постиже лично спасење.

Они који су били у могућности подизали су дивне храмове. Цареви су у том предњачили. И сам Константин, нарочито мајка му Јелена, зидали су многе цркве. Јустинијанова Света Софија светлила је над свима као царица свих хришћанских храмова. Надахнути уметници употребљавали су свој таленат искључиво на украшавању тих храмова. Имућни хришћани оснивали су домова за сиромаше и болнице за болеснике. Благодетивни владари прописивали су постановљења, уредбе и новеле, којим се кориговало незнабожачко Римско Право и штитила вера Православна и светиња морала.

email: kontakt@manastirpodmaine.org
интернет презентација: manastirpodmaine.org

Брзим темпом почело се развијати монаштво. Пустење, као земље о које се нико није отимао, постале су жилишта необичних грађана, монаха и монахиња. Витлејемска пештера, која је због рођења Спаситеља у њој, сијала свету лепше од свих царских палата, учинила је безбројне пештере у свету привлачним обиталиштима анахорета. Они који су хтели себе свецело предати само Господу своје љубљеноме, насељавали су пустиње и пештере, од Синајске Горе до Ирске.

Спољашња слобода значила је за њих само слободу од препрека,

Смиренија је онај који прима оптужбе без протеста. Смиреноумље ћеш испитати, ако се не узнемираваш за приговоре које ти чине, макар и неоправдано. Смирени ће уживати вечна блага у Царству Небеском. Смиреноумдрије ће му донети радост и весеље у вечном животу.

свешти Исаак Сирин

да могу сами себе учинити мртвим за свет, а живим за Христа. Знали су ови духовници, да блиставо царство Константиново, Теодосијево, Јустинијаново и Ираклијево, није нешто апсолутно и дуговечно, и да је оно само толико вредносно, уколико служи народима да достигну небесно царство Христово.

Број оних који су се спасавали по пустињама духовном атлетиком био је врло велики, и растао је у слободи из столећа у столеће. У самом манастиру Светог Саве Освештаног живело је само у једној генерацији десет хиљада монаха. А где су остале генерације у том манастиру, и у осталим манастирима на Истоку и Западу, нарочито у Египту, Абисинији,

Јерменији, Сирији и Малој Азији?

Уз то још, јавили у се и богомудри богослови, велики архијереји, надахнути песници свете поезије, који су објашњавали догмате вере, осветљавали верника пут ка спасењу и одушевљавали народе за Христа и Христово Небеско Царство.

Све то укупно названо је Византијском цивилизацијом. То је без сумње најдуховнија и најнебеснија цивилизација људска на земљи. Она се кроз неколико векова простирала од Цариграда на Исток до Синајске Горе и на Запад до Ирске. Са њом се позније могла

такмичити само Православна Словенска цивилизација, нарочито Руска. Обе ове цивилизације значиле су у суштини одвезивање од временог и везивање за вечно, уздизање од телесног ка духовном и од смртног ка бесмртном.

Али на топлоти слободе поникле су и многе јереси. Све те јереси дошле су од оне друге две групе које погрешно схватише слободу. Једну од тих група Бог даде у покварени ум, због поквареног владања, а другу у покварено владање због поквареног ума.

У борби против свих тих лажних учења, одржано је седам великих битака у Православном царству Византије. А то су Седам Васељенских Сабора, почев од 325. до 787. године. На тим Саборима,

Оци цркве оповргли су и одбацили све јереси са анатемом, и јасно дефинисали свету и чисту веру Хришћанску.

Али то је стало муке и страдања и крви те и тај период слободе Цркве није био без многих и многих Вероисповедника и Мученика. Уз то су дошли, по Божијем попуштању, а због покварености људске, и ратови против незнабожне Персије и Скитије, против Аријевских Гота, па Хуна и најзад, против муслимана. Слободно Хришћанско царство тресло се као у грозници. Свети град Јерусалим и

риоду Византијске слободе од неких 500 година, биле су више него обилате, и то у свакој врсти богоугодних људи, жена, девојака и деце: испосника, добротвора, богослова, мудрих јерарха и учитеља, страдалника и мученика. Њихов број кроз тај период пење се несумњиво на стотине и стотине милиона, од Британских Острва до Индијског мора и тајанствене земље Скитије.

Али осим те велике Жетве Господње, до које је Христу једино и стало, у том периоду учињено је нешто неисказано, велико за нас и за сва будућа покољења. Вера Пра-

Ко страда од помисли сумње, неверовања и хуле? Да ли предмет у кога сумњају, не верују и хуле, или они који сумњају, не верују и хуле? Свакако последњи. Они се боје због страха где страха не беше (Пс.13,5). Они се муче својом сумњом, неверовањем и хулом, док предмет њихове агоније остаје чврст, непокретан и очевидно одржава победу над њима с обзиром да их приморава да мењају своје мишљење о њему ради властитога спокојства. Он им не даје да се умире све докле се не покају за своје раније лажно мишљење о њему и не прихвате повољно и истинито мишљење. Стога је неразумно колебати се и узнемиравати се, или бити малодушан и мрзовољан духом када за време молитве или у неко друго време наилазе мисли сумње, неверовања, хуле и слично. Наведено је све сатанска прелест.

свешти и праведни Јован Кронштадски

сва Палестина, пали су под власт полумесеца.

Хришћани у Египту, Копти, некад најмногбројнији становници Нилске долине, тако су истребљени, да и данас после четрнаест векова, њихов број износи 1 милион према 20 милиона муслимана. Рим је рушен и спаљиван неколико пута, или од јеретика или од незнабожаца. Хришћани у Асирији и Јерменији сведени су на мали број, а они у Сирији преполовљени.

Је ли то дефицит Христов? Боже сачувај. Христос не може имати дефицита. Жетве Његове у том пе-

вославна прецизно формулисана, канони вере и владања јасно прописани, начин богослужења и прослављања Христа потврђен, лична и црквена дисциплина недвосмислено установљена.

После свега овога, у години 842. царица Теодора са сином јој Михаилом, објавила је победу Православља. Недеља Православља, прва недеља Часног Поста, одређена је за вечно празновање те победе над свим кривим догматским и етичким доктринама јеретичким.

Обилата 500-годишњица Жетве Господња у првој половини Ви-